

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

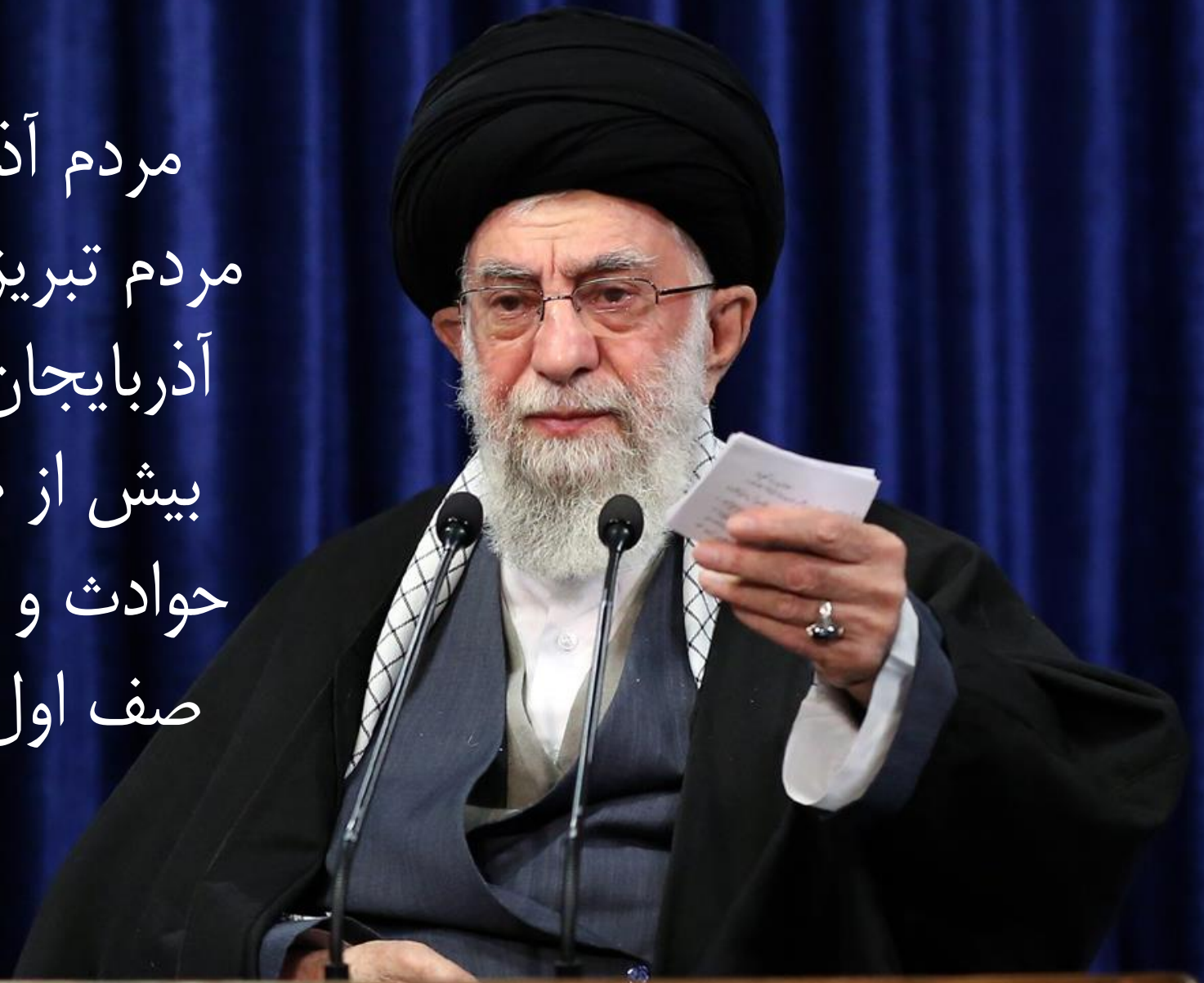
تبریز، شهر زندگی

عناوین برنامه مدیریت

شهرداری تبریز

مهندس عباس رنجبر

مردم آذربایجان و به طور مشخص
مردم تبریز و بسیاری از شهرهای دیگر
آذربایجان، اینها کسانی هستند که از
بیش از صد سال قبل در عمده‌ترین
حوادث و تحولات مثبت این کشور در
صف اول قرار داشتند و نقش‌آفرینی
کردند.

مقدمه؛ مهمترین موضوعات مطروحه

توسعه شهری، شهر هوشمند، شهرداری الکترونیک؛ مناسب سازی محیط شهری	برنامه ریزی در حوزه حمل و نقل و ترافیک	ساماندهی نیروی انسانی و اصلاح وضعیت موجود
ورزش؛ ورزش محلات؛ پایگاه های قهرمانی	درآمد پایدار؛ توسعه عادلانه شهر؛ خزانه متمرکز	حوزه فرهنگ و هنر؛ توسعه فرهنگی
مبارزه با فساد	جذب سرمایه گذاری	برنامه ریزی برای حاشیه نشینی

مقدمه؛ مهمترین موضوعات مطروحه

پیش از پرداختن به موضوعات فوق لازم است در خصوص اینکه شهر تبریز، از چه مناسبت و منظر، کلانشهر می باشد بحث شود؛ مهمترین شاخص لازم برای کلانشهر بودن، تاثیر آن شهر در اقتصاد ملی است.

حال با این تعریف باید دید سهم شهر تبریز در اقتصاد ملی چقدر است؟ بر اساس آمارهای منتشر شده برای سال ۱۳۹۸ مرکز آمار ایران:

مقدمه؛ مهمترین موضوعات مطروحه

واحد (هزار میلیارد تومان)	تولید ناخالص داخلی
۳۴۲۵	تولید ناخالص کشور در سال ۱۳۹۸
۷۴۲	تولید ناخالص داخلی استان تهران
۵۲۰ (۷۰٪ استان تهران)	تولید ناخالص داخلی شهر تهران
۱۹۶	تولید ناخالص داخلی استان اصفهان
۱۱۸ (۶۰٪ استان اصفهان)	تولید ناخالص داخلی شهر اصفهان
۱۵۱.۵	تولید ناخالص داخلی استان فارس
۹۱ (۶۰٪ استان فارس)	تولید ناخالص داخلی شهر شیراز
۱۱۹	تولید ناخالص داخلی استان آذربایجان شرقی
۷۱.۵ (۶۰٪ استان آذربایجان شرقی)	تولید ناخالص داخلی شهر تبریز

مقدمه؛ مهمترین موضوعات مطروحه

۱. آیا مردمی کم درآمد می توانند شهری ثروتمند و شهرداری توانمند داشته باشند؟
۲. برای افزایش ثروت و تولید ناخالص داخلی شهر چه باید کرد؟

برای پاسخ به این سوالات باید پرسید:

۱. شهر تبریز چه نقشی را در کلان کشور دارد یا می خواهد داشته باشد؟
۲. آیا تبریز شهری صنعتی است؟ یا توریستی؟ یا مرکز حمل و نقل و تجارت؟ و یا کشاورزی و...
۳. قوتها و فرصت های تبریز در کدام حوزه می باشد؟

مقدمه؛ مهمترین موضوعات مطروحه

اصفهان (اصفهان)	آذربایجان شرقی (تبریز)	سهم بخش‌های مورد نظر در سال ۱۳۹۸
۶۲.۵ هزار میلیارد تومان	۳۹ هزار میلیارد تومان	صنعت
۷.۸ هزار میلیارد تومان	۴.۴ هزار میلیارد تومان	ساختمان
۳۲ هزار میلیارد تومان	۱۴.۹ هزار میلیارد تومان	عمده فروشی و خرده فروشی
۱۶ هزار میلیارد تومان	۶.۲ هزار میلیارد تومان	حمل و نقل و انبارداری
۲.۲ هزار میلیارد تومان	۸۰۰ میلیارد تومان	فعالیت خدمات تامین جا و غذا
۲۵.۴ هزار میلیارد تومان	۱۱ هزار میلیارد تومان	املاک و متسغلات

مقدمه؛ مهمترین موضوعات مطروحه

شهرداری تبریز با ۷ معاونت، ۱۵ مدیریت، ۱۰ منطقه و بیش از ۲۰ سازمان و شرکت، شامل مجموعه‌ای عظیم از پتانسیل‌ها و نیز مشکلات می‌باشد که بحث در تمامی آنها نیازمند ساعت‌ها و شاید روزها وقت می‌باشد؛ اما موضوعات اساسی که می‌تواند کلان مشکلات و فرصت‌ها را بیان کند، به شرح آتی قابل طرح و بررسی می‌باشد:

بخش اول: مدیریت امور جاری

الف: حوزه معماری و شهرسازی

- ۱- تکمیل سامانه شهرسازی با قابلیت دسترسی عموم شهروندان
- ۲- بازنگری و اصلاح فرآیندهای مورد عمل
- ۳- بازنگری و پیشنهاد ضوابط تشویقی برای رونق ساخت و ساز در بافت فرسوده
- ۴- بررسی و ارائه طرح‌های لازم برای حفاظت و صیانت از حریم شهر
- ۵- ارائه طرح و اصلاح ضوابط در راستای ارتقاء کیفیت سیما و منظر و نمای شهری
- ۶- توجه به ایجاد فضاهای گردشگری و پارک‌های بزرگ در نقاط مختلف شهر به غیر از محدوده ائل‌گلی
- ۷- انجام مطالعات موضعی و موضوعی در در محدوده‌های خاص برای حل مشکل موجود

بخش اول: مدیریت امور جاری

الف: حوزه معماری و شهرسازی

- ۸- انجام مطالعات لازم در خصوص روستاهای الحاقی به شهر برای کنترل توسعه و گسترش آن‌ها
- ۹- کنترل و مدیریت بر ساخت و سازهای غیرمجاز
- ۱۰- تقویت ساختار رسیدگی به تخلفات ساختمانی با رویکرد بازدارندگی و پیشگیری از گسترش آن‌ها
- ۱۱- تهیه و طی مراحل تصویب ضوابط خاص مناطق حاشیه‌نشین برای ساماندهی آن‌ها
- ۱۲- مطالعه منطقه توسعه ویژه شهری برای ایجاد زمینه درآمد پایدار

بخش اول: مدیریت امور جاری

ب: حوزه حمل و نقل و ترافیک

- ۱- انجام مطالعات جامع حمل و نقل و ترافیک شهر تبریز
- ۲- تکمیل رینگ های اصلی ترافیک مثل کمربندی میانی
- ۳- مطالعه و شروع امتداد اتوبان پاسداران به کنار گذر غربی تبریز
- ۴- احداث مسیر ۷ کیلومتری «دوکمال» با رویکرد ترافیکی، شهرسازی و گردشگری
- ۵- بهسازی، نوسازی و توسعه ناوگان اتوبوس رانی و تاکسی رانی
- ۶- توسعه سیستم های حمل و نقل هوشمند از جمله سیستم ثبت سرعت و دوربین های هوشمند کنترل تقاطع ها

بخش اول: مدیریت امور جاری

ب: حوزه حمل و نقل و ترافیک

- ۷- برنامه ریزی و اولویت بندی توسعه شبکه معابر و تقاطع های غیرهم سطح بر اساس مطالعات طرح جامع ترافیکی و سایر مطالعات موضوعی
- ۸- تامین مقدمات و ایجاد شرایط برای تسهیل سرمایه گذاری بخش خصوصی در پروژه های حوزه حمل و نقل، مخصوصاً ایجاد پارکینگ های طبقاتی و مکانیزه
- ۹- تاکید و پیگیری تکمیل خطوط اصلی مترو تبریز
- ۱۰- انجام مطالعات لازم برای رفع اشکالات طراحی خطوط مترو
- ۱۱- ساماندهی پارک های حاشیه ای

بخش اول: مدیریت امور جاری

ج: حوزه فنی و عمرانی

- ۱- تکمیل پروژه‌های نیمه تمام موجود نظیر میدان آذربایجان ، شهید کسایی - وادی رحمت و...
- ۲- مطالعه و اجرای شبکه جمع‌آوری آب‌های سطحی
- ۳- توسعه بوستان‌های محله‌ای
- ۴- توسعه مراکز ورزش محلات
- ۵- پیگیری مطالعه و احداث کمربندی جنوبی تبریز از وزارت راه و شهرسازی
- ۶- پروژه میدان بزرگ شهر

بخش اول: مدیریت امور جاری

د: حوزه خدمات شهری و فضای سبز

- ۱- توسعه، نوسازی و مکانیزه نمودن ناوگان خدمات شهری
- ۲- بهینه‌سازی فرآیندها و مدیریت پسماند شهری، بیمارستانی و...
- ۳- مطالعه و بهینه‌سازی طرح‌های تفکیک در مبداء
- ۴- رسیدگی به رفاه و بهداشت کارگران خدمات شهری
- ۵- توسعه و کنترل زباله‌گاه مرکزی
- ۶- ایجاد نخاله‌گاه (محل دیوی نخاله) حداقل در دو نقطه از شهر با احداث کارخانه بازیافت و تولید مصالح از نخاله‌ها
- ۷- ساماندهی ائل‌گلی به عنوان اتاق میهمان شهر

بخش اول: مدیریت امور جاری

د: حوزه خدمات شهری و فضای سبز

۸- انتقال تفریحات پرسروصدا به ائل باغی و پارک عباس میرزا

۹- ایجاد پارک‌هایی در مقیاس شهری در مناطق دیگر مانند ارم، قراملک، آخمقیه و...

۱۰- سازماندهی و پیگیری جدی مشارکت در ایجاد فضای سبز در محوطه سازمان‌ها و مراکز عمومی و اداری

۱۱- ایجاد تسهیلات برای سازندگانی که در پشت بام ساختمان‌ها فضای سبز ایجاد نمایند

۱۲- اهتمام در حفظ باغات درون شهر و درختان میوه

۱۳- اقدام جدی برای ساماندهی مشاغل مزاحم شهری با رویکرد جلوگیری از تاثیر منفی بر ارزش اماکن مجاور، ایجاد اختلال در ترافیک شهری، ایجاد آلودگی صوتی و زیست محیطی و سد معبر

۱۴- توسعه بازارچه‌های محلات

بخش اول: مدیریت امور جاری

۵: حوزه فرهنگی، هنری، ورزشی و اجتماعی

- ۱- تدوین استراتژی کلان فرهنگی شهر تبریز
- ۲- توجه به مقوله فرهنگ عمومی و تقویت سازمان‌های مردم‌نهاد
- ۳- ایجاد هماهنگی لازم میان حوزه فرهنگی شهرداری و سایر نهادهای فرهنگی
- ۴- افزایش سطح ارتباطات و تبادلات فرهنگی و هنری با دیگر شهرهای ایران و جهان
- ۵- اتخاذ رویکرد و بسترسازی مناسب برای عملیاتی نمودن نظرات چهره‌های فرهنگی
- ۶- حمایت، تقویت و توسعه رسانه‌های محلی

بخش اول: مدیریت امور جاری

۵: حوزه فرهنگی، هنری، ورزشی و اجتماعی

- ۷- ایجاد دانشکده شهروندی در راستای افزایش آگاهی شهروندان از حقوق و تکالیف شهروندی با روش های خاص تشویقی
- ۸- ایجاد محل ها و مکان ها برای اجرای برنامه های حمایتی از اقشار آسیب پذیر
- ۹- توسعه ورزش محلات و ورزش های همگانی
- ۱۰- ایجاد پایگاه های آموزشی و تربیت قهرمانی با همکاری اداره کل تربیت بدنی
- ۱۱- برگزاری مسابقات محله ای، فرامحله ای و منطقه ای با همکاری اداره کل تربیت بدنی
- ۱۲- توسعه گردشگری شهری
- ۱۳- توسعه فضاهای علمی و فرهنگی

بخش اول: مدیریت امور جاری

ی: حوزه مالی و اقتصادی

- ۱- ایجاد خزانه متمرکز برای هزینه های توسعه به صورت متوازن در کل شهر
- ۲- پیگیری پرونده های راکد در حوزه شهرسازی و ماده صد
- ۳- پیگیری اخذ سهم شهرداری از محل ۱٪ عوارض دولت و مالیات بر ارزش افزوده
- ۴- اصلاح فرآیند تخصیص و اجرای بودجه
- ۵- مطالعه و امکان سنجی برای ایجاد ارزش افزوده در املاک شهرداری
- ۶- تهیه برنامه لازم برای استفاده از منابع بانکی در پروژه های خاص مانند مترو و حاشیه نشینی
- ۷- فروش املاک مازاد و تبدیل به پروژه های زیرساختی برای ایجاد فرصت های جدید شهری مانند پروژه دوکمال و اگری کالجری- پارک ها

بخش دوم

مدیریت خلاقانه و تحول‌گرا

در این بخش، چالش‌های فراروی کلانشهر تبریز با چشم انداز رسیدن به شهر خلاق که نیازمند برنامه‌ای قوی و حمایت و همراهی شورای اسلامی شهر و حتی جلب مشارکت و مساعدت سایر ارگان‌ها و سازمان‌ها و نهادهای حکومتی است، مورد بررسی و ارائه راهکار قرار می‌گیرد:

مدیریت خلاقانه و تحول‌گرا

۱. ساماندهی نیروی انسانی
۲. مبارزه با فساد و ایجاد شفافیت
۳. برنامه ریزی برای ساماندهی حاشیه نشینی
۴. برنامه ریزی در حوزه حمل و نقل عمومی
۵. ایجاد درآمد پایدار و توسعه متوازن و عادلانه شهر
۶. ایجاد زیرساخت های شهرداری الکترونیک و شهر هوشمند
۷. جذب سرمایه گذاری در حوزه پروژه های مشارکتی
۸. تهیه طرح جامع مدیریت پیشگیری و کاهش آسیب پذیری شهر در برابر زلزله

۱. ساماندهی نیروی انسانی

با توجه به انباشت نیروی انسانی مازاد در شهرداری تبریز که بر اساس آمارهای اعلام شده تعداد آنها بیش از ده هزار نفر برآورد می شود (حدود سه برابر نیروی انسانی مورد نیاز) و از طرفی لزوم پرداخت حقوق و مزایا برای این تعداد که با دست و دل‌بازی های خاص، ماهانه به بیش از ۱۲۰ میلیارد تومان رسیده است (البته بازهم آمار رسمی موجود نمی باشد)، از یکی از موارد مهم و قابل رسیدگی است.

۱. ساماندهی نیروی انسانی

در خصوص نیروی انسانی دو مبحث مطرح است: یکم نحوه ارتباط آنها (نوع قرارداد) و دوم نیروی انسانی مازاد و مشکلات ناشی از آن.

- در مبحث اول، می توان با مصوبه نهادهای بالادستی یا مصوبه شورای اسلامی شهر، قراردادها را یکسان نمود.

- در مبحث دوم و نفرات مازاد، راهکار پیشنهادی تعریف کار پروژه برای این افراد و بکارگیری آنها در انجام امورات بر زمین مانده مانند ساماندهی محلات، رفع نواقص و مشکلات مبلمان شهری، نظارت بر ساخت و سازهای حاشیه شهر و... می باشد.

۲. مبارزه با فساد و ایجاد شفافیت

با عنایت به شاخصه های مبارزه با فساد مبنی بر حذف روابط چهره به چهره - کوتاه سازی فرآیندها و شفاف سازی فرآیندها

الف: شایسته سالاری و انتصاب مدیران پاک دست و سالم

ب: تکمیل و راه اندازی شهرداری الکترونیک تحت وب و قابل دسترسی برای عموم مردم برای شفاف سازی اقدامات

ج: تدوین ضوابط و مقررات و برگزاری دوره های آموزشی برای آشنا نمودن کارکنان به مسئولیت هایی که بر عهده دارند.

۳. برنامه ریزی برای ساماندهی حاشیه نشینی

الف) انتقال:

احداث مجتمع‌ها و ساختمان‌ها و انتقال از محل

ب) توانمندسازی:

تدوین ضوابط، صدور پروانه رایگان، اصلاح معابر و پرداخت بخشی از هزینه احداث با استفاده از تکنولوژی‌های نوین ساختمانی

۳. برنامه ریزی برای ساماندهی حاشیه نشینی

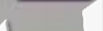

۳. برنامه ریزی برای ساماندهی حاشیه نشینی

ج: ایجاد کوی و محله‌های با ضوابط خاص

د: مدیریت بر روستاهای اطراف که وارد محدوده شهر شده‌اند و روستاهایی که در خارج از محدوده بوده و مستعد گسترش حاشیه‌نشینی هستند.

۴. برنامه‌ریزی در حوزه حمل و نقل عمومی

تبریز با وسعت ۲۰ الی ۲۲ هزارهکتار و ۷۵۰۰ هکتار معابر که ۳۲ درصد سطح شهر را در بر می‌گیرد، از متوسط دنیا با ۲۵٪ معابر بالاتر است، اما پارکینگ حاشیه‌ای آنرا مختل نموده است؛ برای حل آن کارهای زیربنایی، کوتاه‌مدت و بلندمدت لازم است:

	Line 1	17.2	km
	Line 2	22.4	km
	Line 3	9.8	km
	Line 4	15.4	km
	Line 5	5.1	km
	Extension of Lines		

۴. برنامه ریزی در حوزه حمل و نقل عمومی

راهکارهای کوتاه مدت:

- ۱- توسعه ناوگان اتوبوسرانی و حمل و نقل عمومی
- ۲- تکمیل و بهره برداری کامل از خط ۱ مترو و حمل و نقل ترکیبی در ایستگاه‌های آن
- ۳- مطالعه و ایجاد پایانه های اتوبوسرانی و پارک سوارها در بعضی از ایستگاه های مترو

۴. برنامه‌ریزی در حوزه حمل و نقل عمومی

راهکارهای بلند مدت:

- ۱- پالایش هسته مرکزی شهر از تولیدی‌ها و خرده‌فروشی‌های غیر ضروری با رویکرد کاهش سفرهای روزانه و انتقال آنها به مگامال‌های حاشیه‌ای
- ۲- طراحی و ایجاد شریان‌های اصلی شمال-جنوب (حداقل دو شریان)
- ۳- برنامه‌ریزی برای احداث پارکینگ‌های طبقاتی بصورت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی

۵. ایجاد در آمد پایدار و توسعه متوازن و عادلانه شهر

با توجه به توسعه شهرها در راستای استفاده از منابع و صنایع دانش بنیان همانند صنعت بیمه، صنعت پوشاک، صنایع نانو و غیره در مقابل صنایع با چالش های زیست محیطی و غیره، پیشنهاد ایجاد یک منطقه ویژه توسعه شهری با این رویکرد را می نمایم.

۵. ایجاد در آمد پایدار و توسعه متوازن و عادلانه شهر

با ایجاد صنایع فوق و مراکز مگامال و ایجاد Agricultural Park ها، می توان نسبت به ایجاد زیرساخت برای درآمد پایدار اقدام نمود.

بدیهی است این اقدامات نقش بسیار اثرگذار و چشمگیری در توسعه متوازن شهر خواهد داشت.

MU Health Care's Agriculture Park Partnership.mp4

۶. ایجاد زیرساخت‌های شهرداری الکترونیک و شهر هوشمند

با عنایت به هزینه‌های انجام‌شده طی سال‌های گذشته، به تکمیل زیرساخت‌ها و راه‌اندازی شهرداری الکترونیک در مرحله اول، و در مرحله دوم به توسعه زیرساخت‌های شهر هوشمند با ایجاد طرح چترهای وای‌فای اقدام خواهد شد.

۷. جذب سرمایه‌گذاری در حوزه پروژه‌های مشارکتی

با توجه به رکود بیش از شش، هفت‌ساله در حوزه سرمایه‌گذاری و مشارکت اقدامات ذیل باید انجام گیرد:

۱. پیگیری و تعیین تکلیف پروژه‌های مشارکتی نیمه تمام مثل پروژه‌های سون استار، گل شهر، آيسان، موزه فرش، و ...
۲. مطالعه و امکان‌سنجی پروژه‌های سرمایه‌گذاری و برگزاری همایش‌های جذب سرمایه‌گذاری و شرکت در همایش‌ها و نمایشگاه‌های بین‌المللی برای جذب سرمایه‌گذاری در این حوزه باید فعال و راه‌اندازی شود.
۳. تغییر رویکرد پروژه‌های مشارکتی از پروژه‌های تک محوره و صرفاً تجاری و مسکونی به سمت پروژه‌های چندمولفه‌ای با کارکردهای بزرگ شهری مثل شهر سلامت و درمان و مجتمع‌های مشاغل و خدمات و ...

۱. تهیه طرح جامع مدیریت پیشگیری و کاهش آسیب پذیری شهر در برابر زلزله

- محله بندی و حوزه بندی شهر و تعیین نفرات مسئول در هر محله و آموزش آن ها
- مطالعه و تعیین محل های اسکان مردم در مواقع خطر
- برنامه ریزی، احداث و تجهیز سالن های چند منظوره برای استفاده در ورزش و آموزش در مواقع عادی و اسکان در مواقع اضطراری بر اساس مطالعات فوق

با سپاس عباس رنجبر